

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1694/22-E

Název	Mateřská škola a školní jídelna, Horní Čermná, okres Ústí nad Orlicí
Sídlo	561 56 Horní Čermná 95
E-mail	skolka@hornicermna.cz
IČO	70 990 204
Identifikátor	600 103 943
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Martina Šemberová, DiS.
Zřizovatel	obec Horní Čermná
Místo inspekční činnosti	Horní Čermná 95
Inspekční činnost na místě	22. a 23. 11. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola a školní jídelna, Horní Čermná, okres Ústí nad Orlicí (dále škola) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny. Ke sloučení dvou dříve samostatných subjektů došlo k 1. 9. 2021.

Vzdělávání probíhá ve dvou věkově smíšených třídách (2-4 roky, 4-6 let) podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání *Rok s kocourkem Tomem*. V době inspekční činnosti bylo zapsáno 39 dětí, z toho jedno dítě má odklad povinné školní docházky, 14 dětí je v posledním ročníku před nástupem do základní školy a pět dětí mladších tří let. Začleněny jsou dvě děti se speciálními vzdělávacími potřebami a dvě děti s odlišným mateřským jazykem.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává svoji funkci od září 2021, uplatňuje vstřícný a aktivní styl řízení. Základní vize školy, stanovená ve školním vzdělávacím programu, vychází z reálných podmínek umístění školy, je v souladu s trendy vzdělávání i záměry zřizovatele. Koncepce postupného rozvoje školy, strategie dosahování cílů a nastavení kontrolních a hodnotících nástrojů zatím nemají konkrétní podobu. Přesto je patrné, že ředitelka má přehled o konkrétních potřebách i chodu celé školy.

Vzdělávání zajišťují společně s ředitelkou další tři učitelky s plnými úvazky, školní asistentka (ze *Šablon III* na úvazek 0,5) a asistentka pedagoga. Toto personální složení je účelně využíváno pro podporu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí s odlišným mateřským jazykem i k respektování potřeb dětí dvouletých. Sdílení zkušeností v rámci školy, pravidelná jednání pedagogické rady i hospitační činnost ředitelky, včetně stanovování závěrů, přispívají k postupnému zvyšování úrovně vzdělávání. Nové náměty a možnosti rozvoje jednotlivců by přinesla spolupráce s jinými školami, výměna zkušeností, též četnější a záměrné další vzdělávání.

S podporou zřizovatele dochází průběžně ke zlepšování materiálního prostředí školy. Přesto je potřebná obnova některých částí nábytku pro děti i dospělé (např. dětské stolky a židle, nábytek v ředitelně), vytvoření vhodného zázemí pro zaměstnance školy (úložné a pracovní prostory) i postupná renovace herních prvků na zahradě. Prostorové uspořádání tříd (umístěné v prvním patře) umožňuje realizaci skupinových a individuálních her. Menší rozměry třídy mladších dětí omezují dynamické hry a ponechání vytvořených staveb z důvodu rozkládání lehátek. Vedle třídy starších dětí je dobře vybavená tělocvična, která je pravidelně využívána k různorodým pohybovým aktivitám. Děti mají k dispozici dostatek podnětných hraček i pomůcek. Chodby i třídy působí esteticky, jsou doplněny tematickou výzdobou dětí i dospělých.

Výhodou školy je vlastní školní jídelna (v přízemí budovy), která umožňuje čerstvost a rozmanitost přípravy stravy. Pestrý jídelníček a nabídka nápojů v průběhu celého dne motivují děti k vytváření vhodných stravovacích návyků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Třídní plánování vychází z integrovaných bloků školního vzdělávacího programu, které zahrnují všechny oblasti vzdělávání. Méně zřejmé je cílevědomé využívání výsledků pedagogické diagnostiky k vytváření individuálně zaměřené nabídky, systematické

sledování jednotlivých výstupů vzdělávání i stanovování záměrů pro další záměrné působení na úrovni třídy i jednotlivců.

Spontánní a řízené činnosti byly v průběhu inspekce většinou vyvážené. Aktivity, které si děti volily na základě vlastního zájmu, rozvíjely jejich jemnou motoriku, představivost, přirozenou komunikaci, u starších dětí i spolupráci a motorické dovednosti. Záměrná nabídka ranních her podporovala rozvoj představivosti, logického uvažování, zrakového rozlišování, práci s encyklopediemi a vytvářela příležitosti k tvořivým aktivitám. Zejména u starších dětí byly upevňovány vhodné pracovní návyky a grafomotorické dovednosti. Účelnou individuální podporu dětem dvouletým i s potřebou podpůrných opatření poskytovaly školní asistentka a asistentka pedagoga, která také věnovala zvýšenou pozornost dětem s odlišným mateřským jazykem. Učitelky i asistentky průběžně kladně děti hodnotily, povzbuzovaly je k dokončení úkolů, vedly k dodržování pravidel, zdvořilostních návyků a vzájemné ohleduplnosti.

Řízené činnosti rozšiřovaly poznatky dětí o přírodním prostředí. Učitelky částečně navazovaly na zkušenosti dětí, využívaly připravené názorné pomůcky, podněcovaly děti k vlastnímu uvažování. Méně příležitostí měly mladší děti k prožitkovému způsobu učení, který by více vycházel ze smyslového vnímání, vlastního objevování a aktivity. U starších dětí bylo vhodně využito souběžné působení učitelek při skupinových činnostech, které podporovaly zrakovou syntézu, předmatematickou a předčtenářskou gramotnost. Příznivé bylo zohlednění věkových zvláštností dětí, jejich vedení k posouzení vlastní práce a vzájemné kontrole. Příležitostí je vytváření úkolů zohledňujících individuální schopnosti dětí (různé stupně náročnosti) a účinnější hodnotící techniky ze strany pedagogů (účelná zpětná vazba, možnosti dalšího rozvoje, společné hodnocení splnění cílů, průběhu vzdělávání apod.). K citovému prožívání a udržení pozornosti dětí napomáhalo občasné zařazování pohybových a hudebních chvil.

Pravidelný pobyt dětí venku na zahradě i v okolí školy vhodně přispívá k poznávání skutečného přírodního prostředí, experimentování, tvoření, zdokonalování pohybových dovedností i k posilování tělesné zdatnosti.

Plynulost vzdělávacího procesu omezovaly organizované přechody dětí do jídelny a prostoje při čekání, než se všichni najedí. V průběhu stolování byly děti vedeny k dodržování kulturních návyků, k sebeobsluze a pracovním návykům při úklidu svého místa.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V průběhu inspekční činnosti děti dosahovaly v rámci svých možností potřebné způsobilosti související s vytvářením klíčových kompetencí. Přirozeně respektovaly pravidla vzájemného soužití, uplatňovaly zdvořilostní návyky, domlouvaly se a komunikovaly mezi sebou i s dospělými. I nejmladší děti prokazovaly dobrou úroveň citové samostatnosti, zvládnutí sebeobsluhy a uplatňování základních kulturně hygienických návyků.

Přiměřeně věku děti zvládaly základní pohybové dovednosti v oblasti hrubé motoriky, manipulační činnosti i jednoduché úkony s pomůckami. V menší míře pod vedením učitelek prezentovaly písně a básně. Uměly koordinovat svůj pohyb s hudbou, reagovaly na smluvený signál, dobře se orientovaly v prostoru. Dobrou fyzickou zdatnost a znalosti v oblasti environmentální prokazovaly nejen při vycházkách do okolí školy. Výchovu ke zdraví též posilují kurzy plavání organizované pro starší děti.

Starší děti chápaly časové a prostorové vztahy, většinou se uměly podepsat, poznávaly některá písmena, čísla i geometrické tvary. V případě potřeby byly schopné logicky řešit

vzniklé problémové situace a početní operace. Dobře ovládaly koordinaci ruky a oka, zacházení s grafickým a výtvarným materiálem, uplatňovaly pracovní návyky. Preventivní individuální činnosti logopedických asistentek (učitelek) podporují rozvoj jazykových dovedností dětí v povinném předškolním vzdělávání.

Výsledky předškolního vzdělávání jsou sledovány formou záznamů pedagogické diagnostiky, která poskytuje základní poznatky o pokrocích jednotlivých dětí. Zjištěné informace se zatím méně promítají do plánování a přizpůsobení obsahu výuky. Dětem s potřebou podpůrných opatření je průběžně poskytována podpora pro rozvoj oslabených oblastí.

O výsledcích vzdělávání svých dětí jsou zákonní zástupci informováni při každodenním kontaktu s učitelkami, na akcích školy, nově i formou individuálních konzultací. Škola má zájem o zjišťování názorů rodičů, což dokládá dotazníkové šetření, jehož závěry jsou zohledněny. Pravidelné příspěvky do *Hornočermenského zpravodaje* informují veřejnost o aktuálním dění ve škole. Vyšší součinnost s blízkou základní školou a společné aktivity v rámci obce by ještě více podpořily nejenom návaznost vzdělávání, ale i sounáležitost a prezentaci školy na veřejnosti.

Závěry

Vývoj školy

- Od minulé inspekční činnosti došlo k 1. 9. 2021 ke sloučení mateřské školy a samostatné školní jídelny do jednoho subjektu, zároveň došlo ke změně na pozici ředitelky školy,
- průběžně dochází ke zlepšování materiálních podmínek školy,
- přetrvává méně účelné nastavení hodnoticích procesů,
- částečně se zvýšila kvalita vedení pedagogické diagnostiky, zatím přetrvává její méně zřejmé záměrné využívání v dalším vzdělávacím působení.

Silné stránky

- Rodinná atmosféra školy a přirozená spolupráce učitelek s asistentkou pedagoga i školní asistentkou umožňují citlivé reagování na potřeby jednotlivců a účelnou podporu pedagogického procesu,
- vhodné využívání blízkého přírodního prostředí k prožitkovému učení, rozšiřování znalostí o přírodě a k rozvoji fyzické zdatnosti dětí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Při plánování tematických celků je méně systematicky sledováno naplňování dílčích cílů a výstupů vzdělávání,
- málo ucelené vedení pedagogické diagnostiky a její snížené využívání k přípravě individuálně rozlišené vzdělávací nabídky,
- plynulost vzdělávacího procesu omezují opakované organizační přesuny do jídelny.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Věnovat větší pozornost, cílenému plánování, průběžnému vyhodnocování a evaluaci, účelně uplatňovat hodnoticí nástroje ze strany pedagogů,
- vést systematicky diagnostické záznamy o dětech, získané výsledky využívat pro vytváření individualizované vzdělávací nabídky,

- zajistit větší plynulost dopoledního bloku vzdělávání, snížit množství organizovaných přechodů a prostojů,
- konkretizovat koncepci a strategii rozvoje školy, stanovit účelné kontrolní a hodnotící mechanismy,
- plánovat cíleně další vzdělávání pedagogů, zaměřit se na aktivizační metody a formy výuky, případně využít možnosti sdílení zkušeností s jinými školami,
- pokračovat v postupné modernizaci prostředí školy (podlaha, obnova nábytku ve třídách i v ředitelně apod.) a vytvořit vhodné zázemí pro zaměstnance školy (např. úložné a pracovní prostory pro pedagogy),
- navázat užší spolupráci se základní školou, vyvíjet vlastní aktivitu k prezentaci školy na veřejnosti a podpoře sounáležitosti v obci.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 20. 11. 2022
2. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Rok s kocourkem Tomem* s platností od 1. 9. 2022
3. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2022
4. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání, školní rok 2022/2023 (výběr z dokumentace)
5. Školní matrika, školní rok 2022/2023 (výběr z dokumentace)
6. Rozpis přímé pedagogické činnosti, školní rok 2022/2023
7. Třídní knihy, školní rok 2022/2023
8. Přehled docházky, školní rok 2022/2023
9. Dokumentace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a s odkladem povinné školní docházky, školní rok 2022/2023
10. Záznamové listy individuálního rozvoje dětí docházejících do mateřské školy ve školním roce 2022/2023
11. Plány dalšího rozvoje pro děti s potřebou podpůrných opatření
12. Záznamy z jednání pedagogické rady a provozní porady, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
13. Dokumentace kontrolní a hospitační činnosti, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
14. Inspekční zpráva čj. ČŠIE-1045/16-E

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Dvořáková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.